

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **T. C.** ,

skazanego za przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 7 grudnia 2021 r.,

wniosku obrońcy skazanego w przedmiocie wstrzymania wykonania

prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 6 marca 2020 r., sygn. akt II K (...),

utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w R. z dnia 11 września 2020 r., sygn. akt V Ka (...)

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 marca 2020 r., sygn. II K (...), Sąd Rejonowy w G. uznał oskarżonego T. C. za winnego popełnienia ośmiu przestępstw z: art. 279 § 1 k.k., art. 278 § 1 k.k. oraz art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to wymierzył mu łączną karę 3 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten m.in. zaskarżył obrońca oskarżonego. Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z dnia 11 września 2020 r, sygn. akt V Ka (...) –co do T. C. - zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od tego wyroku obrońca tego skazanego wniósł kasację w której zawarł wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia (mylnie przy tym wskazując nazwisko D. R.) – do czasu rozstrzygnięcia kasacji.

Wniosek tego obrońca nie uzasadnił. Został on rozpoznany przez Sąd Najwyższy w dniu 24 maja 2021 r., który wydanym w tym dniu w sprawie III KK 135/21 postanowieniem nie uwzględnił tego wniosku.

W dniu 10 listopada 2021 r. do Sądu Najwyższego wpłynął kolejny wniosek obrońcy skazanego „o wstrzymanie wykonania kary pozbawienia wolności”, środków karnych i obowiązków zapłaty orzeczonych przywołanym powyżej wyrokiem.

Obrońca tym razem wskazał, postępowanie karne przeciwko skazanemu jest dotknięte wadliwością w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej o której mowa w art. 439 § 1 i 2 k.p.k. Wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 6 marca 2020 r., sygn. akt II K (...), został wydany przez Sąd orzekający w składzie jednoosobowym. Stanowiła go sędzia M. S. D.. Została ona powołana na urząd Sędziego Sądu Rejonowego w G. postanowieniem Prezydenta RP z dnia 8 stycznia 2019 r. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia 20 września 2018 r., tj. na wniosek KRS ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Obrońca dalej powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21 oraz wypowiedzi doktryny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Raz jeszcze przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Przepis ten nie podaje przesłanek, od realizacji których zależy wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia. Nie ulega wątpliwości, że ta instytucja powinna mieć zastosowanie w sytuacjach jednoznacznie wyjątkowych, skoro wprowadza odstępstwo od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, przewidzianej w art. 9 k.k.w. Te zaś prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest przekonanie, że zastosowanie tej

instytucji winno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem skargi kasacyjnej spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne, tj. wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne, następstwa (zob. post. SN z dnia 18 listopada 2003 r., IV K.K. 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; post. SN z dnia 22 lutego 2007 r., WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493). Nadto potrzeba zastosowania wskazanej w art. 532 k.p.k. instytucji może też zaistnieć wówczas, gdy wystąpi wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji, widoczne wręcz *prima vista*. Samo jej wniesienie nie ma więc *ex lege* wpływu na wykonanie zaskarżonego nią prawomocnego rozstrzygnięcia. Nie stanowi zatem ani dostatecznej podstawy do wstrzymania wykonania prawomocnych wyroków, ani nie wzrusza prawomocności zaskarżonego orzeczenia. Zauważyć też należy, że powodem wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. nie może być tylko (mniejsza, czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością odbywania kary, czy, tym bardziej - jak w ocenianym przypadku – stosowaniem środków karnych i obowiązków zapłaty. Rację mają komentatorzy, którzy stwierdzają, że „istotą umiejscowienia tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym jest to, aby Sąd Najwyższy miał możliwość uruchomienia instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia wtedy, gdy chociażby pobieżna analiza zarzutów kasacji wskazuje, że prawomocne orzeczenie dotknięte jest tak poważnym uchybieniem, iż wykonywanie kary może prowadzić do wyjątkowo dolegliwych lub wręcz nieodwracalnych skutków dla skazanego” (zob. T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, 2008, s. 1117-1118; J. Matras, [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod redakcją K. Dudek, wydanie 2, s. 1193) .

Dokonując tego rodzaju , tak w istocie limitowanej przedmiotem niniejszego postępowania, oceny (która żadną miarą nie determinuje, ani jakkolwiek określa tej ostatecznej, możliwej do przeprowadzenia dopiero po merytorycznym rozpoznaniu przedmiotowej skargi) i czyniąc to w kontekście podniesionych przez skarżącego okoliczności, nie można podzielić jego przekonania o tym, że z tego rodzaju sytuacją, która uzasadniałaby przerwanie wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku mamy do czynienia *in concreto*.

Podniesione przez obrońcę okoliczności, stanowiące uzasadnienie przedmiotowego wniosku, wobec swojej doniosłości i bardzo poważnych konsekwencji procesowych wymagają rzetelnej i szczegółowej oceny, i to nie tylko w kontekście tych przywołanych przez niego okoliczności i uwarunkowań prawnych. To dopiero pozwoli rozważyć, czy rzeczywiście *in concreto* zaistniały (i to jeszcze na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego) wskazane przez obrońcę bezwzględne przyczyny odwoławcze o których mowa (tak jak sprecyzował) „w przepisie art.439 pkt 1 i 2 k.p.k.”. Niewątpliwie zakres i charakter tej oceny przekracza ramy niniejszego postępowani. W oparciu o to co tylko przedstawił obrońca- nie można tych kluczowych (także i dla oceny kasacji) okoliczności (jakkolwiek w niej przez obrońcę nie podnoszonych) obecnie interpretować, aż tak jednoznacznie i w oparciu o to nieomal potwierdzić jej słuszność.

Nie przesądzając zatem końcowej oceny zasadności kasacji obrońcy skazanego, także w zakresie obecnie zgłaszanych przez niego zarzutów, stwierdzić należy, iż tego rodzaju zaszłość uzasadniająca wstrzymanie zaskarżonego wyroku nie zaistniała. Według obecnej oceny – dokonanej w wymiarze determinowanym potrzebą niniejszego postępowania - prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest aż tak jednoznacznie wysokie, by to stanowiło wystarczającą podstawę do uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.